

Resultaten Kracht van Salland 2015-2020

DE KRACHT VAN SALLAND

De Kracht van Salland

Vanaf 2014 werkt een hecht netwerk van inwoners, ondernemers en organisaties aan nieuwe ontwikkelingen in Salland.

Ons netwerk heeft de naam De Kracht van Salland gekregen. Samen voeren we programma's uit zoals Leader, Salland Deal en 4D. Inwoners en organisaties realiseren vooral op eigen kracht projecten. De gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte en de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Rijn en IJssel stimuleren en helpen waar nodig. Het zijn projecten die bijdragen aan de leefbaarheid, sociale kwaliteit, plattelandsontwikkeling, landbouw, landschap, water, voedsel, bodem, toerisme, duurzaamheid, energie, onderwijs en arbeidsmarkt. Het netwerk ontmoet elkaar in het Salland Café om kennis te delen en verbindingen te leggen. Het is een integrale gebiedsaanpak, van 'onderaf'. Iedereen doet een stapje extra voor het algemeen belang: een vitaal Salland.

In dit informatieboekje zie je wat we sinds 2014 hebben bereikt. Haak jij ook aan?

INHOUD

LEADER 04

SALLAND DEAL 14

4D 18

VERBINDEN EN KENNISDELEN 20

DE KRACHT VAN SALLAND
Leader

Leader is onderdeel van het Europese programma voor plattelandsontwikkeling (POP3). Leader richt zich op de versterking van het platteland op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid en economie. Leader stimuleert en ondersteunt inwoners bij het uitwerken van een projectidee tot een plan en werkt dus 'van onderaf'. Voor de realisatie van dat plan kun je een bijdrage aanvragen. De uitvoering van Leader ligt in handen van de Lokale Actie Groep Salland, die bestaat uit mensen uit allerlei sectoren van de samenleving.

Meer over deze projecten vind je op www.dekrachtvansalland.nl

Fit for life Xperience

Dit project van het Carmel College Raalte stimuleert de ontwikkeling van de jeugd tot verantwoordelijke volwassenen die een bijdrage leveren aan Salland. Leerlingen verrichtten vrijwilligerswerk voor organisaties op het gebied van sport, cultuur, zorg etc. Ze leren vooral vaardigheden, zoals organiseren, communiceren en proactief en assertief zijn.

De Laarman

Museum De Laarman in Luttenberg wil mensen verbinden met de wereld achter het voedsel en met het landschap. De Leader-bijdrage is gebruikt voor het omvormen van het museum. De Laarman kijkt naar het verleden, heden en de toekomst van ons voedsel. Voedsalland laat je in 5 eilanden zien en ervaren hoe onze dagelijkse maaltijd geproduceerd wordt, hoe het is samengesteld en waar het vandaan komt.

Wonen met de buren

Wonen met de buren

Inwoners van Luttenberg namen het heft in eigen handen en verbouwden het voormalige bejaardencentrum tot een vitaal centrum voor senioren: Maria-Oord. De bijdrage is besteed aan de voorzieningen in en rondom het centrum.

Salland Boert en Eet Bewust

Salland Boert en Eet Bewust

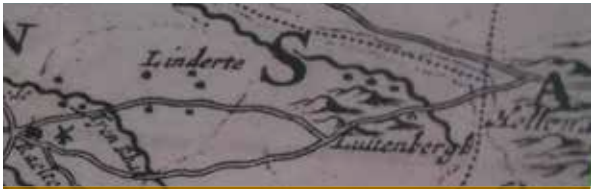
Salland Boert en Eet Bewust werkt met boeren, tuinders én consumenten aan het zichtbaar maken en ontwikkelen van boerenbedrijven. Het zijn maatschappelijk verantwoorde en transparante ondernemingen waar de samenleving trots op is.

Eerste energie neutrale buitenzwembad Heeten

Eerste energie neutrale buitenzwembad Heeten

Het project betreft de duurzame renovatie van het buitenzwembad naar energieneutraal. Ook kwamen er nieuwe activiteiten in dit zwembad dat 100% draait op vrijwilligers. Door de lage toegangsprijs blijft het zwembad toegankelijk voor iedereen.

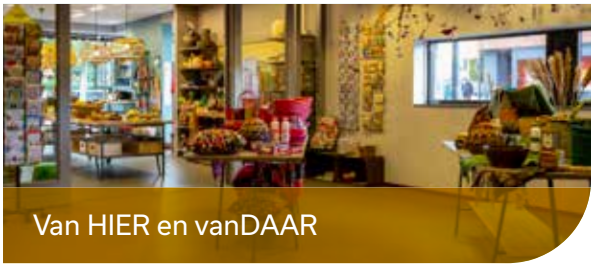
Luttenberg in beweging

In 2018 bestond Luttenberg 700 jaar. Een mooie aanleiding om de verbinding tussen inwoners, (geschiedenis van de) omgeving en lokale en toeristische activiteiten te versterken. Er is een educatieve beweegroute in natuurgebied de Luttenberg aangelegd. Ook is een oud karrespoor blootgelegd en een herinneringsbos aangeplant.

Doorpakken Salland

De stichting Doorpakken Salland wil innovatieve en duurzame initiatieven in Salland stimuleren door coaching en het bieden van een platform en contacten in het Sallandse netwerk en daarbuiten. En soms het bieden van een kleine bijdrage uit een Sallands fonds opgezet met privaat geld.

VanHIER en vanDAAR

VanHIER en vanDAAR bouwde een sociaal culturele marktplaats in het Holstohus in Olst. Een plek voor ontmoeting en waar Fairmade artikelen worden verkocht. Waar kwetsbare mensen werken en waar startende ondernemers een kickstart kunnen krijgen. Een marktplaats waar kennis en deskundigheid gedeeld worden.

Duurzame accommodaties Mariënheem

Duurzame accommodaties Mariënheem

Duurzaam Mariënheem heeft Sportcentrum 't Asspel, Gemeenschapscentrum De Schalm en de kerk in 1 aanpak verduurzaamd. Daarbij werden zo veel mogelijk dorpsgenoten betrokken. Door de energiekosten te verminderen, kan iedereen gebruik blijven maken van de voorzieningen. Dat is belangrijk omdat ontmoeting de basis is van een leefbaar dorp.

Dorpshuis Herxen 2.0: de Herxer Marke

Dorpshuis Herxen 2.0: de Herxer Marke

St. Dorpshuis Herxen heeft het gebouw en buitenterrein bereikbaar gemaakt voor mensen met een fysieke beperking. Door duurzaamheidsmaatregelen te treffen, gingen de energiekosten omlaag. Ook zijn het binnenklimaat en de akoestiek verbeterd. Nieuwe activiteiten worden georganiseerd om de saamhorigheid en levendigheid in Herxen te stimuleren en vereenzaming tegen te gaan.

Gastenhuis Nieuw Sion

Gastenhuis Nieuw Sion

Het voormalige klooster, nu Nieuw Sion, vernieuwde en verduurzaamde het gastenhuis. De entree is gerenoveerd en de toegankelijkheid voor invaliden sterk verbeterd. Zo is dit deel van het klooster geschikt gemaakt voor gasten die in retraite gaan en voor verhuur als gastenverblijf. Er is een eigentijdse gemeenschap ontstaan die een plek biedt aan mensen om op adem te komen.

De Slinger van Salland

De Slinger van Salland is een unieke, iconische fietsroute die het hele jaar met GPS te fietsen en digitaal vindbaar is. De route slingert 200 km door Salland. In 5 etappes met elk een apart thema sluit deze route aan bij het bestaande routenetwerk en arrangementen in Salland. De Slinger van Salland is onderdeel van de doorontwikkeling van Salland als toeristisch en recreatief aantrekkelijke regio.

StageinregioSalland.nl

MKB Deventer heeft met StageinregioSalland.nl een online stageportal opgezet waarop bedrijven zich kunnen presenteren naar de Sallandse studenten en andersom. Door hen van jongs af aan te verbinden met het regionale bedrijfsleven voorkomt Salland dat jong talent buiten Salland gaat werken.

Van schoolplein naar buurtplein Okkenbroek

Dit project heeft het schoolplein omgevormd tot een buurtplein midden in het dorp Okkenbroek, waar dorpsbewoners van alle leeftijden kunnen spelen, sporten en elkaar ontmoeten. Door het realiseren van het buurtplein wordt er invulling gegeven aan een gemis in het dorp: een buitenontmoetingsplek voor alle inwoners in het dorp.

OZO Verbindzorg Jeugd

OZO Verbindzorg Jeugd

OZO Verbindzorg Jeugd verbetert de samenwerking en afstemming tussen ouders van zorgleerlingen en alle onderwijs- en zorgpartijen rondom hen. Door communicatie met alle betrokkenen via het online samenwerkingsplatform OZO Verbindzorg Jeugd is er beter zicht op hoe het met de leerling gaat en wat de leerling nodig heeft. Ouders (of een wettelijk vertegenwoordiger) hebben hierin de regie.

Nieuw Veldhuis Diepenveen

Nieuw Veldhuis Diepenveen

Nieuw Veldhuis is een woon-, werk- en zorgerf, waar dementerende ouderen, studenten, huishoudens en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt samenleven en het erf delen. Dat stimuleert de participatie en verbondenheid.

Dorpshuis de Bongerd Welsum

Dorpshuis de Bongerd Welsum

Welsum wil de sociale samenhang en leefbaarheid in het dorp aan de IJssel vergroten en toekomstbestendig maken. Hiervoor zijn basisschool Dijkzicht en de kinderopvang onder één dak met dorpshuis De Bongerd gebracht. De binnen- en buitenruimte van het dorpshuis zijn aangepakt. Om de energiekosten te verminderen is het dorpshuis voorzien van een isolatie en duurzame energiebronnen.

Techniek Salland Next level

Platform Techniek Salland is in 2004 gestart met de Techniekdagen om jongeren kennis te laten maken met technische bedrijven in onze regio. Met de Leaderbijdrage zijn de activiteiten uitgebreid en geïntensiveerd door het organiseren van gastlessen en bedrijfsbezoeken voor het basisonderwijs. Daarnaast is een studentenpool opgezet voor jongeren die een bijbaan of vakantiebaan zoeken in de techniek.

Kari's Sallandse Crackers

Kari's Crackers (Heino) ontwikkelt samen met Sallandse boeren, scholen, cateraars en consumenten 4 nieuwe gezonde biologische crackers. Door ingrediënten van Sallandse bodem te gebruiken, vermindert het aantal voedselkilometers. Ook wordt de relatie tussen boer, producent en consument versterkt. Mensen die lange tijd niet gewerkt hebben, produceren de crackers.

Streekmuseum Averlo-Frieswijk-Schalkhaar

Door de Leaderbijdrage is het mogelijk om 4 collecties tentoon te stellen op 1 locatie in Schalkhaar: het landbouwminiaturenmuseum Frieswijk, het dorpsmuseum Obdeijn Schalkhaar, het dorpsarchief Schalkhaar en de filmcollectie streekbeelden Sonnenberg. Het museum is een plek voor cultuur, ontmoeting en educatie.

IESSEL Cider

IESSEL Cider verwerkt het fruit van particuliere hoogstamboomgaarden tot diverse ciders. De bijdrage is besteed aan nieuwe apparatuur, nieuwe producten en marketing. Het project zorgt voor het behoud van hoogstamboomgaarden in Salland, creëert waarde met moeilijk vermarktbaar fruit, gaat voedselverspilling tegen en bevordert de biodiversiteit en het behoud van oude fruitrassen.

NaoberLOOkaal

Loo heeft een nieuw, duurzaam buurthuis gerealiseerd dat geschikt is voor rolstoelgebruikers. Loo heeft het pand met vrijwilligers gebouwd en heeft het zelf in eigendom en beheer. De bouw en de activiteiten bevorderen de betrokkenheid en samenhorigheid in de gemeenschap. Met het nieuwe buurthuis kan Loo bestaande en nieuwe activiteiten organiseren voor een bredere doelgroep.

Anti-foodwaste platform ‘Afwaste’

Afwaste biedt restaurants de mogelijkheid om de voorkeur van hun gasten duidelijker in kaart te brengen. De restaurants weten hierdoor beter hoeveel zij moeten inkopen en gaan zo voedselverspilling tegen. Afwaste ontvangt de bijdrage voor het uitvoeren van een test bij 20 lokale restaurants en het leggen van verbinding met 10 lokale leveranciers in Salland die producten voor de restaurants leveren.

Vernieuwing en verduurzaming Kerkhuus

De Protestantse Gemeente in Heino wil 't Kerkhuus Heino vernieuwen en verduurzamen. Een trefpunt dat de mogelijkheid biedt voor ontmoeting, gezamenlijk koken en eten, inspiratie en vorming. De entree, 'huiskamer', zalen en keuken worden aangepakt. Ook worden er maatregelen getroffen om elektriciteit en gas te besparen.

't Schoapie en 't Boetelerveld

Kinderopvang 't Schoapie (Mariënheem) wil de verbinding leggen tussen de mens, landbouw en de natuur van het Natura 2000 gebied 't Boetelerveld. Er wordt een houtwal hersteld en een wandelpad en een voedselbos met waterspeelplaats gerealiseerd. Een leegstaande schuur dient als info- en rustpunt. Een dagbestedingsgroep voor mensen met een beperking gaat ondersteuning verlening in het infopunt en bij het onderhoud van het wandelpad.

DE KRACHT VAN SALLAND
SallandDeal

Vanuit het netwerk SALLAND DEAL realiseren we doelen op het gebied van landbouw, water, natuur en landschap. Het is een hecht netwerk dat bestaat uit Stichting IJssellandschap, Pachtersvereniging, LTO Salland, Waterschap Drents Overijsselse Delta (DODelta), Waterschap Rijn en IJssel (WRIJ), Stichting Kostbaar Salland (SKS), de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte, Agrarische Natuur Vereniging (ANV) Groen Salland en terrein beherende organisaties vertegenwoordigd via Landschap Overijssel.

We werken volgens een integrale aanpak, waarbij wij tegenstrijdige belangen, verschillende aanpakken, verschillende tijdsplanningen, soms tegenstrijdige ambities bundelen in gezamenlijke doelen. Dat doen we omdat een vitaal platteland ons aan het hart gaat. Wij komen regelmatig bijeen om de samenwerking en projecten op hoofdlijnen door te spreken. In de uitvoering en in het veld gaan we in detail in op de projecten: hoe geven we ze vorm en wat is er nodig om ze te realiseren? De aanpak is praktisch en resultaatgericht. Hieronder een lijst van projecten die sinds 2014 zijn opgepakt.

Afgeronde projecten sinds 2014

- Randenbeheer IJssellandschap
- Groene en blauwe diensten 2014-2015 en experiment buurtaanpak
- Natuurstroken voor de patrijs van Salland
- Pilot lichtvervuiling en energiebesparing
- Pilot beheer van bermsloten
- Agrarisch Natuurbeheer
- Pilot blauwe diensten perceelsranden waterleidingen
- Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen
- Project erven in Salland
- Pilot evenwichtsbemesting
- Jaarlijkse Stöppelhaene Symposium

Meer over deze projecten vind je op www.dekrachtvansalland.nl

Deltaplan agrarisch water / Zoetwater Oost-Nederland (DAW/ZON)

Deltaplan agrarisch water / Zoetwater Oost-Nederland (DAW/ZON)

Droge en warme zomers maar ook hoosbuien komen steeds meer voor. In het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON) werken we aan oplossingen om daar in de toekomst minder last van te hebben. Dit doen we door infrastructurele maatregelen te treffen zoals het project IJsseldijk. Voor agrariërs die hun bedrijf klaar willen maken voor de toekomst is er subsidie beschikbaar.

Integrale aanpak 11 waterlichamen in Salland

Integrale aanpak 11 waterlichamen in Salland

Voor de periode 2014-2020 had het waterschap de herinrichting van een aantal waterlichamen op het programma staan, zodat er in Salland voldaan wordt aan verschillende wateropgaven. Het waterschap betrok grondeigenaren en gebruikers van gronden bij de plannen. Zo ontstond een integrale aanpak en combinatie met kavelruilmogelijkheden en doelen vanuit DAW/ZON, agrarische natuurbeheer en groen en blauwe diensten.

Proef in de praktijk: bodem voeden, niet het gewas!

Proef in de praktijk: bodem voeden, niet het gewas!

Aan de Oerdijk in Deventer wordt een praktijkproef bodemvruchtbaarheid uitgevoerd. 'Bodem voeden, niet het gewas!' is het motto. Door middel van bodemscannen, verschillende bewerkingen, verschillende bemestingen en het werken met bacteriën (Bokashi) wordt gekeken wat het resultaat is op het watervasthoudend vermogen en de opbrengst.

Pilot LandvanWaarde

Pilot LandvanWaarde

In de driehoek Wijhe-Raalte-Zwolle werken 30 boeren aan het praktijkexperiment LandvanWaarde. In ruil voor hun inspanningen op het gebied van natuur, landschap en biodiversiteit krijgen zij een stapeling aan beloningen vanuit verschillende organisaties. Het doel is om uiteindelijk voldoende beloning te krijgen voor deze inspanningen via één beloningssysteem.

Pilot Landschapsbeheer 2.0

Pilot Landschapsbeheer 2.0

Stichting Kostbaar Salland voert samen met agrarische ondernemers, burgers en buitenlui een interactief project uit om aanleg, beheer en onderhoud van landschap integraler op te pakken. Deelgebieden voor dit project zijn Lettele - Okkenbroek, omgeving Raalte - Heino en Olst-Zuid.

Ondersteuning voor ondernemers en inwoners in het buitengebied

Ondersteuning voor ondernemers en inwoners in het buitengebied

In het buitengebied van de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte spelen veel zaken tegelijkertijd. Inwoners en ondernemers lopen tegen veel dingen aan waar ze vragen over hebben. Om de vraag eens met iemand te bespreken kunnen ze contact opnemen met de contact- en vertrouwenspersoon buitengebied van gemeente Raalte, de erfcoaches en/of kavelruilcoördinator.

Ontwikkeling netwerk en constante vernieuwing

Ontwikkeling netwerk en constante vernieuwing

Salland Deal komt gemiddeld 1 keer per 6 weken bij elkaar. Dit om projecten op elkaar af te stemmen en om gezamenlijk nieuwe initiatieven te ontplooien daar waar knelpunten of kansen liggen. We blijven werken aan concrete acties maar ook doelen op langere termijn. De komende tijd werken we vanuit een integrale aanpak aan:

- 'Salland Loont' een aanpak voor natuur-inclusieve en landschap-inclusieve landbouw
- Sallandse grondstoffenstromen
- Boer-Burger relatie
- Korte voedselketens
- Bodem en waterprojecten
- Energieopgaves

DE KRACHT VAN SALLAND 4D

Een soort eerste hulp bij lokaal initiatief, dat is 4D in een notendop. 4D is opgezet door Stimuland in opdracht van de provincie en staat voor Durven, Delen, Denken en Doen. Lokale initiatieven worden geholpen met informatie, nuttige contacten of het vinden van subsidies en fondsen. Dit doen de zogenaamde 4D-makelaars in heel Overijssel.

In Salland is één 4D-makelaar werkzaam. Daar is de 4D-aanpak slim verknoopt aan de samenwerking die er al is binnen De Kracht van Salland. De focus ligt op startende en kleine initiatieven. Initiatieven kunnen contact opnemen met de 4D-makelaar en krijgen advies in het zetten van stappen bij hun initiatief. Daarnaast krijgen ze informatie bij wie ze kunnen aankloppen in het netwerk om verder te komen.

Naast advies en netwerk is er een eigen 4D budget. Lokale projecten kunnen in aanmerking komen voor een 'Kracht van Salland'-cheque. Een onafhankelijke besliscommissie bestaande uit Sallanders beoordeelt de aanvragen zo eerlijk mogelijk. Als je wilt, kan je je aanmelden als lid van de besliscommissie. In 2018, 2019 en 2020 zijn ruim 200 vragen gesteld aan de 4D-makelaar, van klein tot groot. 51 initiatieven kregen een financiële bijdrage. Kijk op www.dekrachtvansalland.nl om te zien welke plannen al eerder een bijdrage kregen en de mogelijkheden die er zijn om zelf een aanvraag te doen.

De 4D-makelaar houdt ook regelmatig een (online) spreekuur en werkt samen met bijvoorbeeld de provincie, gemeenten en welzijnsorganisaties, maar brengt ook mensen in contact met (ervarings)deskundigen op het gebied van natuur, sport en cultuur, evenementen, toekomstvisies, duurzaamheid of andere gebieden.

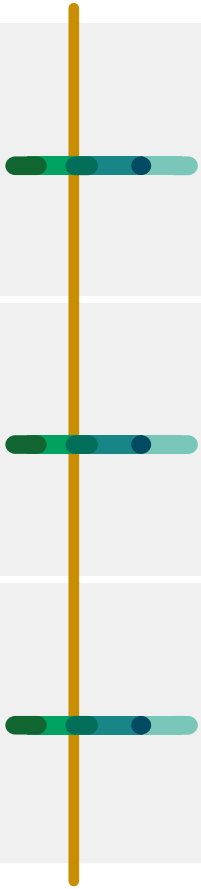

VERBINDEN EN KENNISDELEN

Salland Café is een netwerkbijeenkomst voor en door Sallanders die inspireert en samenwerking en kennisdeling in Salland stimuleert. Met korte presentaties over actuele thema's en elke keer op een andere locatie. Er is altijd ruimte voor het bespreken van ideeën en het uitwerken van plannen. Er is veel behoefte aan deze netwerkbijeenkomsten: afgelopen zes jaar hebben ruim 3.000 Sallanders meegedaan.

Heb je zelf een idee over een thema voor het Sallandcafé of wil je uitnodigingen voor de Salland Cafés ontvangen en op de hoogte blijven van wat er speelt in Salland, geef dan je mailadres door via www.dekrachtvansalland.nl.

2015

- Leader Salland Café
- De financiële Kracht van Salland I en II
- Afsluiting vorige Leaderperiode
- Duurzaam zijn is eenvoudiger en lucratiever dan je denkt
- Samen stunten voor een sterke Sallandse Economie
- Leader Salland gaat van start!

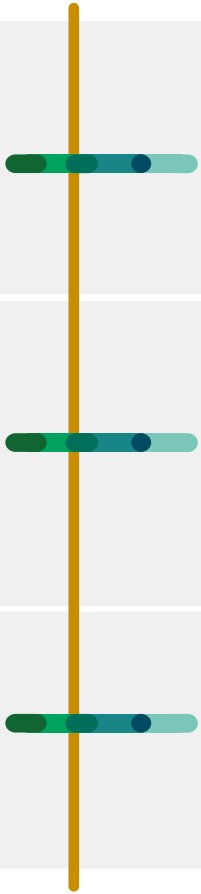
2016

- Van bodem tot bord
- Biomimicry
- Durf te doen festival voor lokale initiatieven; weten, kunnen, doen! *

2017

- Boerenwijsheid, landbouw en ons dagelijks brood
- Grijpt Salland de LEADER-kansen?
- Stöppelhaene *
- Veehouderij en gezondheid in Salland, wat weten we ervan?
- Slim verbouwen beurs
- Durf te doen festival voor lokale initiatieven; weten, kunnen, doen! *

* Samen met andere organisaties georganiseerd.

2018

- Salland College Café
- Van bodem tot bord II
- Daar krijg je energie van!
- Stöppelhaene *

2019

- Samen verder met jouw idee
- Archeologie en cultuurhistorie in Salland
- Salland College Café II
- Daar krijg je energie van II
- Excursie Demoveld bewust bodembeheer
- Stöppelhaene *
- Notenteelt, daar pluk jij de voordelen van

2020

- Salland zaait
- Online conferentie New Deal Boer en Maatschappij
- Online Landelijke Leaderdag
- Online bijeenkomsten over voedselcoöperaties

* Samen met andere organisaties georganiseerd.

DE KRACHT VAN SALLAND

dekrachtvansalland.nl

Dit boekje is een uitgave van De Kracht van Salland en is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Europees Fonds voor Plattelandsontwikkeling.

Oplage: 500 stuks
Ontwerp: Kommotiv, Deventer
Fotografie: ter beschikking gesteld door de verschillende projecten

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling. Europa investeert in zijn platteland.